

B.R.S. Semester - 5 (CBCS) Examination
Oct/Nov - 2025 (NEW COURSE)
C-17 Horticulture & Forestry(Core -17)

Time: 2:00 Hours

Marks:50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ ક્ષેત્ર પ્રયોગ લેવા માટેનો વિસ્તાર અને સ્થળ નક્કી કરતી વખતે ધ્યાનમાં રાખવાની બાબતો મુદાસર (૧૦) સમજાવો.

અથવા

પ્રશ્ન-૧ ખંડ એટલે શું? ખંડના કદને અસર કરતા પરિબલો સમજાવો.

પ્રશ્ન-૨ પ્રાયોગિક દોષ એટલે શું? પ્રયોગમાં અસમાનતા ઊભી કરતા પરિબલોની ચર્ચા કરો. (૧૦)

અથવા

પ્રશ્ન-૨ પ્રયોગનાં હેતુઓ જણાવી, ક્ષેત્ર પ્રયોગનાં પ્રકારો વિશે સમજાવો. (૧૫)

પ્રશ્ન-૩ ટ્રેકનોંધ લખો. (કોઈપણ ત્રણ)

- 1) પટિક નમૂના પદ્ધતિ
- 2) સમાનતા પ્રયોગ
- 3) જમીનમાં રહેલા તફાવતની અસર ઓછી કરવાનાં ઉપાયો.
- 4) સીમાં અસર
- 5) ચોરસ ખંડ અને લંબચોરસ ખંડના ફાયદા- ગેરફાયદા.

પ્રશ્ન-૪ માગ્યા પ્રમાણે જવાબો લખો. (કોઈપણ પાંચ)

(૧૫)

- 1) નમૂનાની અગત્યતાં વિશે ટૂંકમાં સમજાવો.
- 2) સમષ્ટિનું કુલ કદ 5,000 એકમોનું હોય અને તેમાંથી 200 નમૂનાં લેવાનાં હોય તો નક્કી કરવામાં આવતું સરખું અંતર (નિશ્ચિત અંતર) કેટલું થશે?
- 3) પ્રયોગનું માધ્યમ એટલે શું?
- 4) પુનઃ રચના એટલે શું?
- 5) પૂર્વથી પશ્ચિમ દિશા તરફ જતા જમીનની ફળ દ્રુપતા વધતી જતી હોય તો બ્લોક અને ખંડન ગોઠવણી કઈ રીતે કરશો તે આકૃતિ દોરીને બતાવો.
- 6) પાકની બે હાર વચ્ચેના ત્રણ અંતરો 30 સે.મી., 45 સે.મી. અને 60 સે.મી. ની મગફળીના પાક ઉત્પાદન પર શું અસર થાય છે. તે ચકાસવાનાં પ્રયોગમાં ખંડ ઓછામાં ઓછી પહોળાઈ કેટલી રાખશો? (ગણતરી દર્શાવો)
- 7) ઘઉંના પાક પર નાઈટ્રોજનના ત્રણ જુદા જુદા પ્રમાણની અસર કારકતા ચકાસવાના પ્રયોગમાં માવજત અને પ્રયોગનાં માધ્યમ કોને કહેવાય?
